

Історична пам'ять береже імена всіх, хто в різні роки, століття, епохи боровся за волю і незалежність України. На події накладаються ідеологічні нашарування, але суть від цього не міняється. Патріотизм. Війна. Людські жертви. Пам'ять.

ЗАРІЧНЕНСЬКИЙ РАЙОН:

ПЕРЕЛІК ПІДПІЛЬНИХ ІМЕН (ПСЕВДОНІМІВ)

"Береза", "Цветок" – Кочережко Петро Якимович: с.Кухче.

"Бойовий" – Домановський Костянтин: с.Мале Морочне.

"Босота" – Невідоме: Учасник національно-визвольних змагань 1941-55рр. Член формувань ОУН-УПА. Доля невідома.

"Веселий" – Коваль Микола Пилипович: с.Соломир.

"Вітебський" – Щур Микола: с.Вичівка.

"Вовчак" – Федорчук Григорій: с.Локниця.

"Ворон" – Мельник Микола Дмитрович: с.Млинок.

"Гонта" – Репецький Олександр Бенедиктович: учасник національно-визвольних змагань 1941-55рр. Член формувань ОУН-УПА, зверхник. Схоплений советами і доля невідома. Свідчив на віч учасником визв. руху, водив советів по криївках; с.Любинь.

"Громило" – Діковицький Федір: с.Жолкіно.

"Дорош" – Нагорний: с.Вичівка.

"Дуб" – Проневич Василь Михайлович: с.Мале Морочне.

"Жук" – Менделюк Костянтин: с.Любинь.

"Калачик" – Дмитро: с.Бутове.

"Калій" – Невідоме: Учасник національно-визвольних змагань 1941-55рр. Член формувань ОУН-УПА. Загинув у боротьбі з московськими окупантами в селі у лютому 1945р.; с.Бутове.

"Кобза" – Невідоме: Учасник національно-визвольних змагань 1941-55рр. Член формувань ОУН-УПА. Загинув у боротьбі з московськими окупантами. Невідоме.

"Коваленко" – Шрамович Микола Степанович: с.Вілька Річицька (теп.Новоріччя).

"Коваль" – Салух Анатолій: с.Вел.Морочне.

"Колос" – Філончук Михайло Самійлович: с.Левінча.

"Комар" – Зіль Іван Максимович: с.Серники.

"Корч" – Прус Петро Омелянович: с.Вичівка.

"Косяр" – Опацький Антон Іванович – Учасник

національно-визвольних змагань 1941-55рр. Член формувань ОУН-УПА. Вийшов з каяттям до советів. Не репресований: с.Вілька Річицька (теп.Новоріччя).

"Кузьма" – Парчук Василь Миколайович: с.Серники.

"Кулик" – Полюхович Дмитро Дмитрович: с.Серники.

"Листок" – Микола (Золотинч): с.Бутове.

"Люсік" – Мовчиць Максим: Учасник національно-визвольних змагань 1941-55рр. Член формувань ОУН-УПА, зверхник. Доля невідома.

"Назар" – Войтович Павло: с.Вілька Річицька (теп.Новоріччя).

"Наконечний" – Полюхович Григорій Якович: с.Серники.

"Нечай" – Базиліук Лазар Федорович: с.Вілька Річицька (теп.Новоріччя).

"Олег" – Серединський Антон Петрович – с.Бродниця.

"Оленка" – Вишневська Ольга: Учасниця національно-визвольних змагань 1941-55рр. Член формувань ОУН-УПА, районова реферантка УЧХ (Українського Червоного Хреста). Загинула у боротьбі з московськими окупантами в с.Кутин Зарічненського р-ну 05.10.1944р. Невідомо.

"Орел" – Невідоме: Учасник національно-визвольних змагань 1941-55рр. Член формувань ОУН-УПА. Загинув у боротьбі з московськими окупантами, помер від ран на х.Ємно біля с.Велике Морочне Зарічненського р-ну на Рівненщині: кол.Березичі.

"Орел" – Місюра: с.Вичівка.

"Орлюк" – Дивульський Іван Іванович: с.Річиця.

"Олесь" – Климчук Андрій: Учасник національно-визвольних змагань 1941-55рр. Член формувань ОУН-УПА, районний провідник ОУН. Загинув у боротьбі з московськими окупантами біля с.Градиськ Маневицького р-ну Волинської обл. 11.07.1945р.; м.Маневичі.

"Павло" – Невідоме: Учасник національно-визвольних змагань 1941-55рр. Член формувань ОУН-УПА. Загинув у боротьбі з московськими окупантами, застрелився, щоб не датись живим у руки ворога, в с.Залізниця Любешівського р-ну Волинської обл. Невідомо.

"Певний" – Невідоме: с.Локниця.

"Православни" – Козяр Адам: с.Вілька Річицька (теп.Новоріччя).

"Різун" – Дричка Василь: с.Бутове.

"Свисток" – Прус Адам Петрович: с.Вичівка.

"Сікора" – Невідоме. Невідомо.

"Сірко" – Шершень Каріч: с.Левінча.

"Січовий" – Хомич Микола: с.Привітівка.

"Славка" – Сачевська Меланія Іванівна: с.Мале Морочне.

"Смішний" – Турук Павло Юхимович: с.Бродниця.

"Сокол" – Яценко Павло Адамович: с.Бутове.

"Спокійний" – Ліхтарук Антон: с.Локниця.

"Тихий" – Базиліук Роман Федорович: 1926 Учасник національно-визвольних змагань 1941-55рр. Член формувань ОУН-УПА. Вийшов з каяттям до советів. Не репресований: с.Вілька Річицька (теп.Новоріччя).

"Тополя" – Невідоме: с.Вичівка.

"Ударний" – Герман Дмитро Григорович: с.Мале Морочне.

"Чорнота" – Мельник Нестор Михайлович: с.Млинок.

"Чорнота" – Щур Прохор: с.Вичівка.

"Чуприна" – Невідоме. Учасник національно-визвольних змагань 1941-55рр. Член формувань ОУН-УПА. Загинув у боротьбі з московськими окупантами біля с.Березичі Любешівського р-ну Волинської обл. Невідомо.

"Шах" – Вожівський Михайло Олексійович: с.Вел.Морочне.

"Шугай" – Дусь Микола. Учасник національно-визвольних змагань 1941-55рр. Член формувань ОУН-УПА, районний провідник ОУН. Загинув у боротьбі з московськими окупантами, застрелився, разом із бойовим побратимом, біля с.Вілька Річицька (тепер с.Новоріччя) Зарічненського р-ну 21.03.1945р. с.Чаруків

"Яблуна" – Невідоме. Учасник національно-визвольних змагань 1941-55рр. Член формувань ОУН-УПА, підрайонний провідник ОУН. Доля невідома. Невідомо.

"Ялина" – Прус Василь Петрович: с.Вичівка.

"Ясен" – Музичко Адам Дмитрович: с.Вичівка.

**ЦК ВКП (Б) – ТОВАРИЩУ
СТАЛИНУ И. В.
О ПОЛОЖЕНИИ В РОВЕНСКОЙ
И ВОЛЫНСКОЙ ОБЛАСТЯХ
УССР**

Как установлено органами НКГБ и НКВД, на территории Ровенской, Волынской и Тернопольской областей существуют и активно действуют вооруженные банды украинских националистов-бандеровцев, объединенные в так называемую «Украинскую Повстанческую Армию». Таких банд на территории Ровенской и Волынской областей на 1-е марта удалось пока выявить 34. В числе которых банды: Крука, Загравы, Шаулы, Мазепы, Кору, Ярко, Фолсуты, Пугача, Вороны, Годуна, Гребенки, Сирко, Яремы, Верещака, Дубровы, Орла, Дериша, Горына, Лысого, Сыча, макаренко, Искры, Суева и другие.

Общее руководство бандами осуществляет заместитель Степана Бандеры – Максим Рубан, а военное (командир УПА) – Клим Савур (действительная фамилия Шухевич – сын Львовского адвоката). Во главе «Украинской Повстанческой Армии» стоит главное командование УПА и его штаб. В составе штаба УПА имеются отделы: оперативный, политический, боевой подготовки, связи,

санитарный и хозяйственный. Кроме того, при главном командовании УПА имеется отдел, так называемая «служба безпеки» – СБ. УПА состоит из четырех групп: Северной, Южной, Восточной и Западной, а также соответственно делится на четыре округа: Ровенский, Ковельский, Кременецкий, Житомирский. Однако активных проявлений банд в Житомирской области не наблюдается. Пробравшаяся через линию фронта из западных областей в Житомирскую область банда Дороша, численностью в 40 чел., ликвидирована частями Красной Армии. УПА также делится на подразделения: полк, куринь, сотня, чота, рой. Комплектование УПА как командным, так и рядовым составом занимаются референты по военным делам краевых, областных, окружных, районных и подрайонных «проводов» ОУН. Командный состав от командиров сотен и выше назначается краевым «Проводом» ОУН из активных оуновцев, преимущественно галичан из сельской интеллигенции. Для пополнения УПА в сентябре 1943 года еще до прихода Красной Армии главным командованием УПА в районах Волыни и Полесья была проведена мобилизация мужского населения и увод его в

леса. Оуновцы путем агитации и применения террористических мер к семьям и родственникам уклоняющихся от мобилизации, насильно втянули в УПА значительное число украинского населения из социально близкой нам прослойки. Кроме украинцев из западных областей УССР, в УПА имеются в качестве ее участников украинцы из восточных областей, а также лица других национальностей.

Главное командование УПА, которое объявило себя «наивысшей и едино суверенной властью на освобожденных землях Украины», проводит не только боевые операции, но и определяет административное «устройство» Украины (приложение №1 – «Распоряжение командира УПА об установлении администрации на территории Украины»).

ОУН и УПА на страницах своих нелегальных изданий, а ровно и в листовках и воззваниях, широко распространяют «программные положения и установки УПА».

Националистические банды – УПА, в лице своего командира Клина Савура, 15 августа 1943 года издали распоряжение по земельному вопросу, согласно которому «ликвидируется» колхозная система и вводится част-

ная собственность на землю.

После издания этого распоряжения УПА начала «наделять» землей крестьян, выдавая им специальные именные «Акти наділу землі» (приложение №2 – распоряжение командира УПА по земельному вопросу).

Наряду с этими положениями УПА в августе 1943 года ОУН на своем III-м Чрезвычайном зборе разработала пункты такой демагогической «программы». Так, например, передать крестьянам западных областей Украины все помещичьи, монастырские и церковные земли, рабочим установить восьмичасовой рабочий день, женщинам обеспечить равноправие и облегчение труда, родителям охрану материнства и натуральную помощь на содержание детей, молодежи обязательное среднее образование и свободный доступ в высшие учебные заведения с обеспечением студентом стипендиями, больным бесплатную медицинскую помощь – (а) всем вместе взятым свободу слова, мысли, убеждений и т.д. (приложение №3 – решение III-го Чрезвычайного великого сбора ОУН и №4 – последняя инструкция ОУН).

**Март 1944 года
Секретарь ЦК КП (б)У
Н.Хрущев**

Сторінку підготувала Тамара АЛЕКСІЮК (використані документальні матеріали: «Книга Пам'яті і Слави Волині Том 15», Олександр Денищук; «Заграва», Олександр Абдуллін, Петро Воробей.